

TEMAMØTE - BYGATER og URBAN MOBILITET

REFERAT - MØTE nr. 3 / 2025 (Rådet for byarkitektur)

Møtet gjelder	Rådet for byarkitektur - Temamøte: Bygater og urban mobilitet
Møteinnkaller	Byarkitekten
Møte nr.	3 - 2025
Møtetidspunkt	13.03.2025, 14:00-16:00
Sted	Holtermannsveien 7 - Blokk B, Møterom i 5. etasje mot sør
Deltakere: NTNU, AB-fakultetet Næringsforeningen Håndverkerforeningen NLA TAF	Møteleder: Nadja Sahbegovic (byarkitekt) Referenter: Einar Bye og Grete Hennissen Rådsmedlemmer: Steffen Wellinger, Fredrik Shetelig (vara) Line Snøfugl Storvik Olav Sneve (vara) Trond Heggem Ragnhild Snustad, Olivier Herail (vara) Innledere: Merete Wist (Byplankontoret) Birgit Høyland (Mobilitets- og samferdselsenheten) Frank Axel Lien (Trøndelag fylkeskommune)
Inviterte parter:	Statens vegvesen Miljøpakkesekretariatet Trøndelag fylkeskommune Kommunalteknikk, Trondheim kommune Byplankontoret, Trondheim kommune Enhet for mobilitet og samferdsel, Trondheim kommune Byråd for byutvikling, Trondheim kommune Byråd for næring, miljø og samferdsel, Trondheim kommune
Forfall:	Astrid Kjølen (vara), NLA Torgeir Rønning, Håndverkerforeningen
Vedlegg	1. Invitasjon/Program 2. Presentasjon: Byplankontoret (Byrom som arkitektur) 3. Presentasjon: Mobilitets- og samferdsenh. (Bygater og urban mobilitet) 4. Presentasjon: Trøndelag fylkeskommune (Gateutforming) 5. Presentasjon: Råd for byarkitektur (Bygater og urban mobilitet)

Referat - Temamøte Bygater og urban mobilitet

Velkommen ved byarkitekt Nadja Sahbegovic

Dette er første gang rådet for byarkitektur inviterer til et temamøte i denne formen. Vi ønsker å rette oppmerksomhet mot gateutforming i byen vår, og mer spesifikt på hvordan de ulike aktørene kan samarbeide nærmere for å oppnå et bedre resultat. Vi har nettopp fått ny KPA og en Arkitekturstrategi som forteller noe om hvor og hvordan vi skal planlegge, men for å lykkes må vi også snakke sammen og vise kompromissvilje. Hva er viktig når vi utvikler nye gatemiljø og hvorfor lykkes vi ikke bedre?

Innlegg fra inviterte gjester:

Hvordan jobber *dere* for å bidra til gode bygater og urban mobilitet?

Byplankontoret

Ved Merete Wist, se vedlegg 2.

Mobilitets- og samferdselsenheten

Ved Birgit Høyland, se vedlegg 3.

Trøndelag Fylkeskommune

Ved Frank Axel Lien, se vedlegg 4.

Innlegg fra Rådet for byarkitektur:

Ved Steffen Wellinger (NTNU, AB-fakultetet) og Trond Heggem (NLA), Se vedlegg 5.

Samtale rundt bordet:

- Hva hindrer oss i å skape enda bedre løsninger?
- Hvordan kan vi samarbeide bedre for å nå våre felles mål?

Oppsummering av diskusjon:

Diskusjonen tok utgangspunkt i hvordan man kan balansere framkommelighet og opplevelseskvalitet i byens gater og mobilitetssystemer. Flere deltakere løftet fram behovet for en mer helhetlig planlegging der mobilitet sees i sammenheng med stedsutvikling, arkitektur og byliv.

Hovedtema og perspektiver

- **Framkommelighet versus bykvalitet**

Flere innledere pekte på utfordringen med å prioritere mellom effektiv kollektivtransport og attraktive byrom. Miljøpakken krever framkommelighet for buss, men det må samtidig tas hensyn til steds kvalitet og byliv. Erfaringer fra Bergen og Stavanger viser at man kan differensiere framkommelighet etter kontekst.

- **Stedsutvikling og helhetlig planlegging**

Flere uttrykte bekymring for såkalt "frimerkeplanlegging", der prosjekter planlegges isolert uten en helhetlig tilnærming. Det ble etterlyst tydeligere overordnede planer og lokale senterplaner, som kan sikre at nye mobilitetstiltak styrker stedet de er en del av.

- **By i øyehøyde og knutepunktsutvikling**

Det ble påpekt at kollektivknutepunkter bør utformes som attraktive steder, ikke bare tekniske infrastrukturanlegg. Holdeplasser, byttepunkter og traseer må bidra til et levende bymiljø. Erfaringene fra Nyhavna ble trukket fram som eksempel på hvordan mobilitet må sees i sammenheng med stedsutvikling.

- **Forutsigbarhet og attraktivitet**

Hastighet er ikke nødvendigvis den viktigste faktoren for kollektivbrukere – forutsigbarhet, komfort og tilgjengelighet veier tungt. Eksempler fra bybanen i Bergen viser at forutsigbarhet og enkel tilgjengelighet kan være vel så viktig som fart.

- **Politisk forankring og overordnede planer**

Flere etterlyste sterkere politisk forankrede overordnede planer for mobilitet og stedsutvikling, slik at diskusjoner ikke skjer på prosjektnivå, men på et strategisk nivå. Dette kan sikre en mer helhetlig by- og stedsutvikling.

Avslutning ved Byarkitekt Nadja Sahbegovic

Det har vært en veldig givende samling og dere som deltakere har vært veldig åpne. Jeg tror flere av oss ser noen nye muligheter her og jeg tror vi må fortsette å møtes oftere og snakke mer sammen. Jeg håper vi kan begynne å snakke om fylkesgater i stedet for bare fylkesveier. Rådet for byarkitektur og Byarkitekten vil følge opp denne tematikken videre og vi satser på å arrangere flere lignende samlinger også om andre tema. Takk for oppmøtet.